

OBSAH.

	Str.
Úvod	1
Značky	2
Všeobecné pojednání o stavitelství	3
1. Pevnost a trvanlivost staveb	3
I. O látkách stavebních	4
A. Látky stavěcí či stavivo	4
A. Kámen stavební	4
I. Kámen balvanitý a krystalinický, vrstevnatý	4
a) Balvanitý kámen	4
1. Žula. 2. Žulový porfyr. (Živcový, augitový.) 3. Syenit. 4. Diorit. 5. Zelenokámen	5
6. Čedič. 7. Fonolit. 8. Trachyt	6
b) Kámen krystalinický, vrstevnatý	6
1. Bělokámen čili granulit. 2. Rula. 3. Svor. 4. Břidla prahorní	7
II. Kamení více méně zřejmě vrstevnaté	7
a) Kámen křemenitý	7
1. Křemen, oblázek. 2. Písek a) říční	7
b) dolový, c) lomový. 3. Pískovec a) křemenitý, b) hlinitý a c) vápenitý	8
b) Kámen vápenatý	8
1. Vápenec zrnitý. 2. Vápenec celistvý. 3. Opuka. 4. Dolomit. 5. Sádrovec	9
c) Kámen hlinitý	9
1. Hlína a) cihlářská. b) jíl, hlinka, c) mastnice	10
2. Břidlice	10
Dobývání kamene	10
a) Kámen lomový a b) Kámen kvádrový čili tesaný	12
Vlastnosti vhodného stavebního kamene vůbec, lomového zvláště	12
Kámen kvádrový čili tesaný	13
1. Kvádry. 2. Kvádrovce. 3. Desky. 4. Obrubně. 5. Stupně schodů	14
6. Kvádry kusové	15
Založení kamenných lomů	15
B. Dříví stavební	15
a) Stromoví listnaté. 1. Dub. 2. Olše	16
b) Stromoví jehličnaté. 1. Borovice. 2. Smrk. 3. Jedle. 4. Modřín	17
I. Dříví kulaté, II. hraněné, III. řezané a IV. štípané	17
I. 1. Kménky (nejslabší). 2. Kménky do 10 cm. 3. Kménky v prům. do 15 cm. 4. Kmény v prům. 15—20 cm. 5. Kmény v prům. 20—25 cm. 6. Kmény v prům. 25 cm i více	17
II. 1. Trámy. 2. Stěny. 3. Povaly. 4. Krokve. 5. Polštáře 18,	19
III. a) Zboží prkenné a b) zboží laťové	19
a) 1. Fošny. 2. Prkna podlažní. 3. Prkna truhlářská. 4. Topinky. 5. Krajiny	19
b) 1. Latě střešní. 2. Latě stropové	20

	Str.
IV. 1. Sindel ruční a strojový	20, 21
2. Dříví povalové	21
Podřízené přírodní stavební látky	21
1. Rákos. 2. Sláma. 3. Mech	21, 22
Umělé látky stavební	22
A. Výrobky hliněné	22
a) Cihly zdicí. 1. Cihly obyčejné. 2. Falcovky. 3. Římsovky. 4. Komínky. 5. Kanálky. 6. Patky do klenutí. 7. Klenovky. 8. Kruhovky. 9. Cihly zdicí (lisované). 10. Cihly duté	22—24
b) Dlaždice. 1. Dlaždice pecní. 2. Sousedky. 3. Topinky	24, 25
c) Cihelná krytina. a) Tašky. b) Kůrky	25
d) Cihly žlábkovité. 1. Žlabovnice. 2. Komínky	26
e) Roury	26
B. Výrobky z kameniny	26
1. Dlaždice. 2. Špalíky. 3. Roury vodní a záchodové	26, 27
C. Výrobky cementové	27
1. Dlaždice cementové. 2. Kryt cementový. 3. Roury cementové	28
D. Kovy	28
1. Železo. a) Litina. b) Železo kujné. c) Železo válcované	28, 29
1. Železo tyčové. 2. Železný plech. 3. Drát. 4. Drátěné hřebíky	30
2. Zinek	31
3. Měď a jiné méně důležité kovy	31
E. Sklo	31
1. Sklo solinové, 2. polosolinové, 3. obyčejné	31
B. Látky spojovací, spojiya	32
A. Malty	32
1. Malta vápenná, 2. cementová, 3. sádrová a 4. hliněná	32
1. Malta vápenná	32
1. Vápno masné, 2. hubené, 3. vodní neb hydraulické	33
2. Malta cementová	35
3. Malta sádrová	35
4. Malta hliněná	35
B. Cementy	35
1. Cement anglický (portlantský a románský)	35
2. Cement český (pražský, hlubočepský, radotínský a bohosudovský) 3. Cihelná moučka	36
C. Tmely	36
1. Klih truhlářský. 2. Tmel kamenný. 3. Tmel na železo. 4. Tmel sklenářský. 5. Tmel ke spojení kamene se dřevem	36
C. Látky ochranné	36
A. Omítky	36
1. Omítka stříkaná. 2. Omítka hladká. 3. Omítka štuková a 4. Omítka cementová	37
B. Nátěry	37
1. Nátěr vodový. 2. Nátěr klišový. 3. Nátěr olejový. 4. Nátěr dehtový. 5. Vodní sklo. 6. Cement dřevitý. 7. Asfalt	37, 38
II. O stavebních konstrukcích	39
A. Zdivo	39
A. Zdivo z lomového kamene	41
B. » cihelné	42
C. » kvádrové	43
D. » smíšené	44
E. » píse-ové, hliněné	44
F. » betonové	45
G. » concrétové, lité	45
H. » hrázděné	46
I. Srubové čili roubené stěny	46
B. Spojování dřev	46

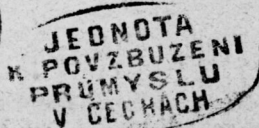
	Str.
A. Spojení dříví trámového	47
a) Prodloužení délky trámu	47
b) Sesílení výšky trámu	48
c) Spojení křížujících se dřev	48
Složitě spojené dřev	49
1. Vzpěradlem jednoduchým. 2. Vzpěradlem složitým. 3. Věšadlo jednoduché. 4. Věšadlo složitě	49, 50
B. Spojení dříví řezaného	50
C. O spojkách železných	51
1. Skoba tesařská. 2. Skoba kamenická. 3. Kleště zední (ploché a kulaté). 4. Těž klenbové. 5. Těž trámové. 6. Těž štítové	51, 52
D. O provedení jednotlivých částí stavby	52
I. O stavební půdě	52
a) Ohledání půdy. b) Druhy půdy	52, 53
II. Základní zdivo	55
III. Zdivo podzemní	55
IV. » podnožní	56
V. » přízemní	56
VI. » v patrech	58
VII. » v podstřeší. 1. Zdivo štítové. 2. Štíty ohnivzdorné. 3. Zdivo převýšené. 4. Zdivo komínové: a) kom. průlezné, b) kom. ruské	58, 59
VIII. O dlažbě a podlaze	60
a) Dlažba kamenná. 1. Z lomového kamene. 2. Z kamene kost- kového. 3. Z kamenných ploten. 4. Z cementových dlaždiček. 5. Dlažba betonová	60, 61
b) Dlažba cihelná. 1. Cihelná dlažba ležatá. 2. Těž stojatá. 3. Dlažba ze sousedek. 4. Dlažba z 30/30 cm cihelných plotnic. 5. Těž ze šamotových plotýnek. 6. Těž ze šamotových cihelk	61
c) Podlahy dřevěné. 1. Podlaha mostnicová, 2. špalíková, 3. prkenná	61, 62
IX. O stropěch	62
a) Stropy zděné čili klenby, klenutí	63
1. Pás. 2. Valené klenutí. 3. Klenutí křížové. 4. Těž kopu- lové. 5. Těž české. 6. Těž zrcadlové. 7. Kobylí hlava	65, 66
a) Podmínky při budování klenutí	66, 67
b) Provedení klenby	68
c) Klenutí do železné konstrukce	68
b) Stropy dřevěné	69
1. Jednoduché stropy trámové. 2. Stropy složené. 3. Stropy dvojitě složené. 4. Těž povalové. 5. Těž fošnové. 6. Těž smíšené	69—73
X. Střechy	73
Vyšetření okapu	73
Druhy střech: 1. Střecha přístřešková. 2. Střecha sedlová. 3. Střecha mansardová	74
A. Stolice čili krov střechy	74
1. Prázdná stolice. 2. Stolice stojatá. 3. Ležatá stolice. 4. Stolice Ránková. 5. Těž na kozu. 6. Těž převýšená. 7. Těž plochá. 8. Těž vaznicová. 9. Těž vlašská. 10. Těž smíšená. 11. Těž železná. 12. Těž Mansardová. 13. Těž skružová	75—80
B. Krytina střech	81
1. Kryt taškový a) jednoduchý, b) dvojitý, c) korunovitý, d) kryt z tašek falcových	81, 82
2. Kryt šindelový, jednoduchý a dvojitý	82
3. Kryt břidlicový a) jednoduchý, b) dvojitý	82, 83
4. Kryt lepenkový jednoduchý a dvojitý	84
5. Kryt dřevitým cementem	84

	Str.
6. Kryt taškami cementovými, nepromokavými	84
7. Kryt plechový, z plechu železného, zinkového, bílého (pocínovaného) a železného plechu pozinkovaného	85
Sestavení poměru výšek střech o rozličném krytu k šířce jejich	85
XI. Schody	86
1. Schody přímé: A. jednoramenné, B. dvouramenné a C. tříramenné. 2. Schody eliptické jedno- i dvouramenné. 3. Schody půlkruhové. 4. Schody kruhové nebo vřetenové	86, 87
Schody dřevěné	87
Schody kamenné: 1. pilířové, 2. visuté, 3. točité a 4. volné	87, 88
Schody železné	88
XII. Záchody, stoky a žumpa	89
a) Volné záchody. b) Zazděné záchody	89, 90
Stoky	90
Žumpy	90
XIII. Topení	92
a) Topení kamnové. 1. kamna česká, 2. švédská, 3. saská	93
Železná kamna	93
b) Topení kuchyňské. 1. Kuchyňská kamna zděná. 2. Železná kuchyňská kamna	94
c) Topení pecní	94, 95
d) Topení kotlové	96
XIV. O průchodních otvorech	96
A. Vrata. a) Zárubeň, b) křídla	96
1. Křídla jednoduchá, 2. dvojitě bedněná, 3. náplňková. 4. Vrata posuvná. 5. Vrata mřížová	96-98
B. Dvěře. 1. Dvěře jednoduché a) latové, b) hladké	98
2. Dvěře dvojnásobně bedněné	99
3. Dvěře náplňkové	99
XV. Okna	100
Okna ze dřeva, z kovaného nebo litého železa a to: jedno-, dvou-, tří- i čtyřkřídlová	100, 101
XVI. Římasy	101
1. Římasy hlavní, 2. též střední, páskové, 3. též trnožní	101, 102
III. Předběžné práce technické před započítím stavby	103
A. Stavební plán	103
B. Rozpočet	104
1. Vzorec rozpočtový pro stavbu osobní	104
2. Vzorec rozpočtový pro stavbu patronátní	105
Cenník stavební na rok 1895 v obci Třebízi okresu slanského	105
Rozvrh cen a obnosů za stavební výkony i hmoty vzhledem na jednotku rozměrů	106-109
Rozpočet výloh (1. Vzorec rozpočtu pro stavbu osobní) na vystavění myslivny v Dubínách pro svob. pána pana Hanuše z Hrdinů na Třebízi	110
I. Práce nádennická a zednická	110-123
II. > kamennická	123-125
III. > tesařská	125-129
IV. > pokrývačská	129
V. > klempířská	130
VI. > truhlářská, sklenářská a natěračská	130-133
VII. > zámečnická, kovářská a železářská	133, 134
VIII. > kamnářská s dodáním potřebných železných částí, do- dávka zboží z kameniny	135
Součet	135
Rozpočet výloh (2. Vzorec rozpočtu pro stavbu patronátní) na stavbu stodoly s kolnou pro patronátní faru pana Hanuše svob. pána z Hrdinů v Třebízi	136

	Str.
I. Práce zednická a nádennická	136—142
II. » tesařská	142—144
III. » pokrývačská	144
IV. » truhlářská a natěračská	145
V. » kovářská a zámečnická	145, 146
VI. Stavební hmoty a dovoz	146—148
Součet	148
IV. Stavební hospodářské předměty	149
I. Budovy hospodářské	149
A. Obytná stavení	149
1. Budova statkáře. 2. Byty dozorčí	152
3. Byty dělnické	153
B. Budovy pro zvířectvo	154
A. Chlévy pro hovězí dobytek	154
a) Zařízení chlévů na odstranění hnoje dle potřeby v krátké době	156
I. Stáje jednořadové po délce chlévů se žlabem přistaveným ke zdi	156
II. Stáje jednořadové po délce chléva se žlabem volným	157
III. Stáje dvouřadové po délce chléva s hlavní chodbou uprostřed a se žlaby ku zdi přistavenými	157
IV. Stáje dvouřadové po délce chlévu, žlabová chodba uprostřed zadní chodby podle zdi podélních	157
V. Stáje příčné s hlavní chodbou podle přední podélní zdi	158
b) Ponechání hnoje ve stájích	158
I. Stáje napříč s vyvýšenou podélní žlabovou chodbou a s pevnými neb pohyblivými žlaby	159
II. Stáje jednořadové s vyvýšenou žlabovní chodbou po délce chléva s pevným nebo pohyblivým žlabem	159
III. Stáje dvouřadové podél chléva, chodby žlabovní rovněž při podélních zdích, rejdiště uprostřed	160
IV. Stáje dvouřadové po délce budovy, společná žlabovní chodba uprostřed a zadní chodby též podél obvodních zdí	160
V. Volný pohyb dobytka ve stájích	161
c) Hotovení hnoje v rejdištích ke stájím přímo připojených	161
d) Hotovení mrvy tekuté	162
1. S podlahou dvojitou	162
2. Zařízení neckovitých stok za stáním se sklonem ku zvláštní menší jímce na konci stáji	163
Zařízení chlévů pro jednotlivé druhy hovězího dobytka	163
a) Stáje	163
1. Prostor vzdušný	164
2. Osvětlování chlévů	164
3. Provětrávání čili ventilace chlévů 1. Parníky. 2. Vzdušníky. 3. Dymníky. 4. Okny a dveřmi. 5. Dymníky příčkovými	165—166
4. Podlaha ve chlévech	167
5. Žlaby kamenné, betonové, cihelné, s vyvýšeným chodníkem, železné, dřevěné, pohyblivé	168—171
6. Okna	171
7. Dveře	172
8. Stropy	174
b) Pícníky a seníky	172—174
c) Obročník	174
d) Hnojistiště	174, 175
e) Chlévy prozatímné	176
B. Konirny	176
1. Stáje podélné jednořadové	177
2. » » dvouřadové	178

	Str.
Stáje přiční	179
Zařízení konfren uvnitř	179—186
Místnosti vedlejší a) obročnický, b) seníky, c) postrojny, d) čel- ledníky a e) vozovny	186
C. Ovčiny	187
a) Ovčiny otevřené, b) ovčiny částečně uzavřené, c) ovčiny uzavřené. Vnitřní zařízení	188—191
Vedlejší místnosti ovčinnů	191
a) Čeledníky pro chasu, b) Střížna, c) Skladiště vlny	191, 192
D. Svinec či prasinec	192
Vnitřní zařízení	192—196
Místnosti vedlejší	197, 198
E. Drůbežníky	198
a) Kurníky. Zařízení uvnitř	198—200
b) Husinec	200
c) Holubníky. 1. Holubníky v podstřeší, 2. báňové 3. věžové	201 202
C. Zásobárny čili budovy pro hospodářské plodiny	203
1. Stohy	203, 204
2. Stodoly	204—209
3. Seníky	209, 210
4. Kolny, vozovny, remisy	210
a) Kolny uzavřené, b) Kolny otevřené	210
5. Sýpky a špýchary	211
a) Sýpky obyčejné čili špýchary. Zařízení	211—214
b) Sinclairské obilní věže	214
c) Silos čili podzemní obilnice	214
6. Sklepy	215
a) Sklepy podzemní	215
b) Sklepy zevnější	216
7. Lednice	216
A. Lednice pozemní a) kupová, b) žumpová	217
B. Lednice zděné, a) Lednice samostatné, b) lednice sklepové, c) lednice patrové čili americké	218
8. Mléčnice. Zařízení	219
Praktické seřazení budov v hospodářství. Příklad pro hospodářství s výměrou 54 ha = 280 měr	222
I. Obytné stavení	222
II. Stáje s příslušenstvím	223
III. Hospodářské budovy	224
IV. Stodola	225
V. Svinec a kurník	226
VI. Drůbežník	227
VII. Zahrádky	227
VIII. Hnojiště	227
IX. Vodojem	228
X. Kolna volná	228
XI. Volný záchod	229
D. Hospodářské průmyslové budovy	229
A. Sušírny	229
1. Sušírny na ovoce a) Sušírny staršího způsobu	229
b) Sušírny způsobu novějšího	230
c) Sušírny komorové	231
2. Sušírny na chmel a) průvanem vzduchu	231
b) vzduchem ohřátým	231
B. Cihelny	232
Podmínky při založení cihelny	232
Zařízení topení, pecí	234

	Str.
A. Cihelny občasně	237
a) Pec milířová	237
b) Pece jámové	237
c) Pece náhonové	238
B. Cihelny trvalé	238
a) Trvalé pece otevřené	238
b) Trvalé pece klenuté	239
1. Pec s jedním hlavním dymníkem	239
2. » s několika dymníky	239
3. » se spodním tahem	240
Uhelník. Kolny	241
c) Pece kruhové	241
II. Různé hospodářské stavební předměty	241
A. Studny	244
B. Vodovody	244
1. Vodovod dřevěný. 2. Roury hliněné. 3. Roury železné a) tažené, b) litinové. 4. Roury olověno-cínové	244—246
C. Trativody	246
1. Rašelinové, 2. prutové, 3. kamenné, 4. rourové	247
D. Zábradlí, ploty a ohrady	247
1. Zábradlí bílové, 2. hůlkové, 3. drátěné, 4. latové, 5. cihelné čili ohradní cihelné zdi, 6. Ohrada prkenná. 7. Zábradlí železné, z litiny, z kujného železa a ze železného drátu. 8. Zábradlí schodové nebo pavlačové	247—251
V. O udržování staveb	251
Domácí houba	252
Zdivokaz	254
VI. Odhadnutí (taxace) staveb	255
VII. Pojištění proti ohni	257
1. Bezpečnost budovy proti ohni o sobě	258
2. Opatření budovy bleskovodem či hromosvodem	258
3. Pojištění budov proti ohni u pojišťovacích společností	261
Pojištění proti ohni (Příklad) dělnického domku č. p. 36. v katastráln. obci Čeradicích svobodného pána pana Hanuše z Hrdinů na Třebízi 262	

JAV.
ČS 9505